

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Færøerne har den 8. juli 1994 tilsluttet sig Den Nordiske Konvention om Social Sikring. Det betyder, at reglerne i EF-forordning 1408/71 om beregning af pensioner gælder i forholdet til de andre nordiske lande, idet Den Nordiske Konvention på dette område henviser til EF-forordningens regler.

Efter disse regler skal en pension *for det første* beregnes i forhold til optjeningstiden – i de nordiske lande vil det sige den tid, man har boet eller været beskæftiget i et nordisk land. Har man boet eller været beskæftiget i flere nordiske lande, herunder også på Færøerne, får man ved folkepensionsalderens indtræden, eller hvis der tilkendes invalidepension, en pension udbetalt fra hvert af de pågældende lande. Hver af pensionerne er beregnet i forhold til bopæls- eller beskæftigelsestiden i det enkelte land.

For det andet skal en social pension kunne udbetales og tillægges en ansøger, selv om han bor i et andet nordisk land, herunder på Færøerne, eller i et land, der er medlem af EØS.

For Færøerne vil anvendelsen af disse regler betyde, at en dansk statsborger med bopæl på Færøerne vil kunne få udbetalt pension fra andre nordiske lande. Disse pensioner er beregnet i forhold til bopælstiden i de udbetalende lande, og de kan udbetales ved siden af en færøsk pension uden at medføre, at denne nedsættes.

I forholdet mellem Færøerne og det øvrige rige gælder de hidtidige regler. Det vil sige, at en dansk statsborger, der alene har haft bopælsperioder på Færøerne og i det øvrige rige, får udbetalt sin samlede pension efter reglerne på det sted (enten færøske, grønlandske eller danske regler), hvor pågældende er bosat ved pensionsalderens indtræden eller på tidspunktet for tilkendelse af invalidepension.

Pension fra de andre nordiske lande kan udbetales, selv om modtageren bor i et andet land inden for EØS-området, og der kan også tillægges en ansøger pension, selv om han bor i et andet EØS-land.

Omvendt skal der udbetales færøsk pension til statsborgere i de andre nordiske lande, når de efter det fyldte 15. år har haft bopæl eller beskæftigelse på Færøerne.

Færøsk pension skal i disse tilfælde udbetales, selv om ansøgeren bor i et andet nordisk land eller i et land inden for EØS-området.

Personer, der *ikke* er omfattet af Den Nordiske Konvention, vil kun kunne medtage en tillagt færøsk pension til udlandet i det omfang, der efter de færøske pensionslove er mulighed for at udbetale en færøsk pension i udlandet, dvs. hvis Landsstyret giver dispensation fra bopælskravet.

For at gøre det muligt at beregne de forholdsmæssige pensioner foreslås det, at der i lov for Færøerne om folkepension og lov for Færøerne om invalidepension m.v. indføres bestemmelser om optjening af bopælsår som grundlag for beregning og udbetaling af fuld pension samt brøkpension.

Mindste bopælstid

Det foreslås, at retten til såvel folke- som invalidepension gøres betinget af mindst 3 års fast bopæl her i riget fra det fyldte 15. år, og indtil pensionen tillægges/tilkendes. Med bopæl her i riget menes bopæl på Færøerne, i Grønland eller i Danmark. Bopælstider, hvor der har været tillagt invalide- eller folkepension, samt bopælstider efter det 67. år medregnes ikke.

For personer, der søger invalidepension før det fyldte 18. år, foreslås det dog, at retten til invalidepension gøres betinget af, at den pågældende har haft mindst 3 års fast bopæl her i riget *umiddelbart* forud for indgivelse af begæringen.

Med forslaget om indførelse af kravet om minimum 3 års fast bopæl som betingelse for at opnå pension, bringes den færøske pensionslovgivning i overensstemmelse med reglerne i Den Nordiske Konvention.

Forslaget erstatter den nugældende regel om, at retten til pension er betinget af, at modtageren i det sidste år forud for begæringens indgivelse har haft fast bopæl her i riget.

Optjening af folkepension

Folkepensionens størrelse foreslås baseret på ansøgerens faktiske bopælstid her i riget.

Såfremt folkepension tillægges *fra det fyldte 67. år*, foreslås det, at retten til fuld folkepension gøres be-